

Grup de treball sobre:

EL FUTUR DE LA FORMACIÓ PROFESSIONAL A CATALUNYA. ALGUNES PROPOSTES.

SOCIETAT ECONÒMICA BARCELONESA AMICS DEL PAÍS
(SEBAP)

Gener de 2024

AMICS DEL PAÍS

SOCIETAT ECONÒMICA BARCELONESA
D'AMICS DEL PAÍS -1822-

Taula

Preàmbul	3
Proposta 1. Reconeixement social de la Formació Professional.....	5
Proposta 2. La implicació de l'empresa en el Sistema FPCAT.....	12
Proposta 3. Increment de les competències de l'Agència Pública de Formació i Qualificació Professionals, l'Agència FPCAT	18
Propostes Globals	23
Resum de les propostes i recomanacions.....	26
Integrants del grup de reflexió	30

Preàmbul

Aquest document que presentem *titulat El futur de la Formació Professional a Catalunya. Algunes Propostes* pot ser útil perquè ofereix algunes recomanacions concretes per millorar la FP a Catalunya i fer-la més valuosa, reconeguda i amb una governança i gestió que la faran més competitiva, compromesa i efectiva.

Les evidències que coneixem i hem compartit en aquest treball de reflexió mostren que cal potenciar i canviar aspectes claus del sistema de la FP de Catalunya per tal d'assolir els seus objectius i transformar-lo en el que el moment actual demana a partir d'una mirada integral. Es dona la paradoxa que a Catalunya tenim un bon diagnòstic al voltant de la formació professional però que, en canvi, tenim una estructura de governança que en dificulta la seva eficiència.

Es dona la paradoxa que a Catalunya tenim un bon diagnòstic al voltant de la formació professional però que, en canvi, tenim una estructura de governança que en dificulta la seva eficiència.

La transformació del sistema de la FP de Catalunya esdevé necessària perquè el nivell de qualificació del nostre capital humà progressi i pugui afrontar els

El futur de la formació professional a Catalunya. Algunes propostes

Societat Econòmica Barcelonessa d'Amics del País

reptes actuals. Aquest és un horitzó que s'hauria d'emmirallar en les pràctiques més punteres a nivell europeu, on el nivell d'experiències i ambició en la formació professional ens dota d'un banc d'exemples prou interessant per prendre com a referències en la construcció d'un model de FP propi.

Se'ns obre l'oportunitat i gairebé la necessitat de plantejar aquesta reflexió serena, oberta i participativa sobre la FP que volem i que necessitem. Una reflexió que abasti tant els centres, siguin públics, concertats o privats, i les empreses, com els grups d'interès que tenen coses a aportar: les organitzacions empresarials, els sindicats, l'Administració pública, els diferents sectors polítics i socials. Cal partir de l'aprenentatge de les anteriors estratègies i no repetir errors ni formular objectius que no estiguem en condicions d'assolir. Totes les veus i actors seran necessaris.

Aquest és l'objectiu del grup de treball sobre el futur de la formació professional a Catalunya, responsable i autor d'aquest informe i organitzat a redós de la **Societat Econòmica Barcelonessa Amics del País (SEBAP)**.

Esperem que aquestes reflexions crítiques dutes a terme i les propostes d'acció que s'hi mostren ajudin a transformar el Sistema de Formació i Qualificació Professional de Catalunya, Sistema FPCAT, perquè el context econòmic, social i educatiu així ho reclama donada la importància, cada cop més gran, de la Formació Professional. Compartim, per tant, que la Formació Professional és una peça cabdal del futur pel país.

Proposta 1.

Reconeixement social de la Formació Professional

Justificació de la proposta

El nombre de persones i empreses que participen en la formació professional ha anat augmentant progressivament i encara ens cal continuar amb la tasca de la millora del reconeixement social de la formació professional que passa per una triple hèlix que, a mode de premissa, cal revitalitzar de manera urgent:

- *No hi ha formació professional sense empresa.*
- *El centre de formació professional ha de posar l'alumnat al centre real de tota l'acció formativa.*
- *L'alumnat ha de veure recompensat el seu aprenentatge a l'empresa.*

El reconeixement social de la formació professional és fruit de l'impacte qualitatiu que té sobre l'alumnat, i el compromís de l'empresa esdevé clau per apropar l'alumnat i la qualificació dels professionals a la realitat laboral. Amb tot, l'estructura actual cartesiana d'espai/temps com a model d'organització de l'aprenentatge no ajuda per avançar vers un model més

flexible segons les necessitats i interessos acadèmics de l'alumnat i la necessitat de qualificar professionalment els treballadors per part de l'empresa. En tot cas, les noves normatives ja parlen de possibilitar aquesta flexibilitat.

Fa més de 25 anys que es va iniciar l'actual model de formació professional en alternança i amb estades en centres de treball. Tot i que la participació de l'empresa ha millorat força, encara li queda molt recorregut de millora en els àmbits de la retribució, l'experiència viscuda per l'alumne i l'acompanyament. De la mateixa manera, ni la formació professional inicial ni la formació al llarg de la vida s'adapten a les necessitats específiques de certs col·lectius de persones adultes i nouvingudes. El sistema, malgrat disposar de múltiples instruments d'adaptació i flexibilitat, s'està aplicant de manera rígida i uniforme, sense prou adaptació d'horaris, calendaris i itineraris. Tampoc s'han implantat períodes d'adaptació per a les persones nouvingudes que permetin la formació en les competències clau i l'acompanyament social i educatiu.

El reconeixement social de la formació professional és fruit de l'impacte qualitatiu que té sobre l'alumnat, i el compromís de l'empresa esdevé clau per apropar l'alumnat i la qualificació dels professionals a la realitat laboral.

Vist en perspectiva, la formació professional ha anat guanyant reconeixement social i superant greuges comparatius amb la formació universitària. Hi ha hagut un augment significatiu de persones i empreses que la utilitzen, i el grau d'inserció laboral de les persones que finalitzen el període formatiu és comparativament positiu. Podem concloure que el reconeixement social de la formació professional s'ha anat consolidant al llarg dels anys. Tot i això, cal avançar més encara d'acord amb el context actual, amb més voluntat política per vèncer les resistències internes i corregir les mancances estructurals.

Contingut de la proposta

El Govern hauria de prendre les mesures necessàries per augmentar el reconeixement social de la formació professional per part de l'alumnat del sistema educatiu (i, en el seu cas, les famílies), de les persones adultes ocupades o desocupades que es formen al llarg de la vida, i també de les empreses i la societat en general. Aquestes mesures les podem agrupar segons

- a) si fan referència a l'experiència formativa de l'alumne;
- b) el rol dels centres formatius; o
- c) el compromís de les empreses,

i hauran d'abordar les accions següents:

A. En relació amb l'experiència formativa de l'alumne

1.1 Generalitzar la flexibilització de les ofertes formatives per poder millorar la seva adaptació a les necessitats reals de les persones i les empreses, tant en l'àmbit de continguts, itineraris, durada, organització (calendari, horaris, criteris d'accés, modalitats de formació -presencial, semipresencial i en línia...,) com de resposta a les necessitats de col·lectius singulars i poder promoure la qualificació de tots els alumnes.

1.2 Desplegar el compromís del Govern i del Parlament de Catalunya d'impulsar la política pública de "noves oportunitats al llarg de la vida", que integri iniciatives contra l'abandonament prematur dels estudis de la FP inicial i per impulsar la formació professional al llarg de la vida. Això és, obrir la formació professional a totes les persones que desitgen qualificar-se professionalment i garantir l'accés a l'FP a tots els col·lectius: alumnes en continuïtat formativa, adults, nous, joves amb itineraris de segones oportunitats. Adequar i flexibilitzar les ofertes formatives a les diferents necessitats: calendaris, horaris, itineraris, ritmes...

1.3 Avançar cap als estàndards prioritzats per la Unió Europea afavorint una major articulació de la formació professional superior en l'espai d'educació superior, assegurant un finançament adequat, més flexibilitat, major autonomia dels centres amb rendiment de comptes i una

major garantia de la qualitat (contemplat en el Pacte Nacional per la Societat del Coneixement, 2020).

1.4 Dotar a la formació professional d'una dimensió internacional impulsant els programes europeus de mobilitat internacional en tots els nivells educatius. En concret, aconseguir multiplicar per 2 el nombre de persones usuàries de la formació professional de Catalunya que participen cada any en programes de mobilitat internacional en centres i empreses d'altres països abans del 2030. Complementar les beques establertes pels fons europeus amb fons propis, especialment les destinades a les persones matriculades en els cicles formatius de grau superior, les quals no arriben als 500€ mensuals, per tal de garantir la suficiència econòmica de les estades i la igualtat d'oportunitats.

1.5 Potenciar el rol orientador dels docents i millorar la formació, inicial i contínua, que reben els tutors, per tal que asseguri el necessari acompanyament dels alumnes adolescents i adults. És un dret dels alumnes disposar d'un orientador durant tot el procés formatiu. Aquest fet comporta tenir una cura especial dels alumnes nous, per l'important creixement que es produirà en els propers anys, i per la disminució de l'abandonament escolar.

1.6 Tendir a equilibrar en el 2030 la proporció de graduats en ESO que, sense solució de continuïtat, opta per accedir al batxillerat i la que opta pels cicles de grau mitjà. Augmentar especialment la preferència pels cicles de professions amb manca de personal qualificat.

Impulsar un sistema d'informació i orientació professional que asseguri l'objectivitat i la igualtat d'oportunitats.

B. En relació amb el rol dels centres formatius

1.7 Impulsar la implementació del Decret 137/2023 dels centres de formació professional integrada i dotar-los de pressuposts i recursos necessaris per tal que:

a) siguin un nou instrument per atendre les necessitats de qualificació immediates i emergents del teixit productiu,

b) esdevinguin una referència orientadora per al teixit productiu i formatiu del seu entorn, i,

c) facilitin la integració de les ofertes de formació professional "així com la presentació dels altres serveis bàsics. Caldria definir i implementar uns estàndards i indicadors de qualitat per al seguiment i la millora contínua.

1.8 Vetllar per una formació inicial i contínua de qualitat del professorat de formació professional, tant per als qui formin els joves com les persones adultes, com a mesura per pal·liar la manca de professorat i per dignificar la professió. Cal que els centres i entitats formadores disposin de més i millors recursos didàctics.

C. En relació amb el compromís de les empreses

1.9 Quant a la remuneració de les pràctiques, cal considerar diferents opcions segons el tipus de pràctiques i d'empresa i el perfil de l'alumnat perquè puguin ser remunerades. Per norma general cal **ser exigents i treballar per incrementar les estades de pràctiques en empreses amb compensació econòmica**. L'administració hauria de fomentar sistemes de compensació a les empreses que s'involucren en la FP, com es fa en altres sistemes de formació professional europeus.

1.10 Avançar en la promoció de projectes com el de la tutoria mancomunada, tot donant major importància a la formació individualitzada de l'alumne per part de l'empresa. (veure proposta 2.5).

Proposta 2.

La implicació de l'empresa en el Sistema FP de Catalunya

Justificació de la proposta

En la nova Llei Orgànica 3/2022 i el RD 659/2023, a l'empresa se li reconeix un caràcter formador, una responsabilitat i unes atribucions en la formació i en l'avaluació de l'alumnat que fins ara no tenia. Caldrà vetllar pel desplegament i implementació per assolir aquestes responsabilitats de les empreses.

Ambdós textos recullen que tota la FP serà dual (general o intensiva), s'amplia la durada de formació, s'assigna un nou rol amb implicació de resultats d'aprenentatge a l'empresa, es regula la figura de tutor/a d'empresa, s'acorda el pla de formació compartit centre-empresa, i es creen noves figures tals com l'expert sènior d'empresa i el prospector empresa. A més, el RD-L 3/2022 de reforma de les pensions ha establert l'obligació de donar d'alta a la Seguretat Social les persones que fan pràctiques en programes de formació professional. Aquesta obligació serà efectiva a partir de l'1 de gener de 2024. Per tot això, caldrà promoure més implicació de les empreses en l'acreditació de competències i potenciar el rol de l'empresa en la promoció

El futur de la formació professional a Catalunya. Algunes propostes

Societat Econòmica Barcelonense d'Amics del País

de la internacionalització. La vinculació de la dual intensiva serà amb contracte laboral i al 2028 desapareix la modalitat de beca.

Així mateix, el nou Decret 137/2023 de centres de formació professional integrada comporta que les empreses s'impliquin en la seva governança, i això facilitarà que puguin guanyar reconeixement social i prestigi, permeti donar millor resposta a les necessitats de qualificació de qualsevol persona al llarg de la vida, i puguin especialitzar-se per esdevenir referents sectorials, entre d'altres aspectes.

Segons dades del Consell de Cambres de Catalunya, al 2022 a Catalunya van haver-hi 36.473 empreses compromeses amb el sistema de la FP de Catalunya (FP inicial 29.130 i FP Ocupacional 7.343). Al segon trimestre del 2023, segons l'Institut d'Estadística de Catalunya, un de cada tres establiments empresarials de Catalunya declaren que fan algun tipus de col·laboració amb centres on s'imparteix formació professional (33.6%). Actualment a casa nostra en la FP dual el 94% de les empreses opten per modalitat beca, enfront del 6%, que ho fa en modalitat contracte.

A Catalunya, a 1 gener de 2022 hi havien 634.223 empreses amb domicili social, de les quals el 58'3% no tenen assalariats. Si restem aquest 58%, ens queden 266.373 empreses, i si d'aquestes en tenim 37.000 implicades això representa un 13,8%.

D'aquí al 2030 els nous llocs de treball que es creïn requeriran un 65% de professionals amb qualificació mitjana – FP- i un 35 % alta – FP GS i

El futur de la formació professional a Catalunya. Algunes propostes

Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País

universitària- segons la projecció del futur del treball Skills Forecast elaborat pel CEDEFOP (Agència Europea d'FP).

En el sistema de la FP de Catalunya cal augmentar el nombre d'empreses que participen com a empreses formadores, especialment el nombre d'empreses disposades a participar en la modalitat dual intensiva, amb retribució. El 2030 Catalunya hauria de comptar almenys amb 60.000 empreses que col·laborin efectivament amb el sistema de la FP de Catalunya desenvolupant la fase de formació en l'empresa (suposa passar del 13.8% al 22,5%).

En el sistema de la FP de Catalunya cal augmentar el nombre d'empreses que participen com a empreses formadores, especialment el nombre d'empreses disposades a participar en la modalitat dual intensiva, amb retribució.

En els darrers temps s'han fet esforços per possibilitar les pràctiques a qualsevol estudiant de FP a les empreses estant, a més, afiliats a la Seguretat Social. Això suposa un pas important vers el reconeixement de la FP i la col·laboració efectiva i el més eficaç possible entre les empreses i els centres que imparteixen FP en qualsevol de les seves modalitats.

D'altra banda, la reflexió i les propostes no inclouen, directament, el paper que haurien de jugar les Universitats en la possible o no inclusió de la FP de grau superior en les ofertes universitàries. En aquest moment a Catalunya

s'està donant un debat sobre aquest afer entre els sistemes educatiu, universitari i empresarial que s'escapa dels objectius del grup de treball que ha fet el present document.

Contingut de la proposta

Les empreses han de conèixer bé el sistema de la FP de Catalunya i entendre que implicar-s'hi esdevé una inversió per a elles perquè són part cabdal del sistema. I, per tant, cal:

2.1 Que el Govern promogui la vinculació i la col·laboració entre el teixit empresarial i els centres de formació professional, per tal d'assolir una FP de qualitat, innovadora, inclusiva, capaç de desenvolupar tot el talent que el país necessita, millorar els nivells d'ocupabilitat de la població en el seu conjunt i disposar d'unes empreses més competitives.

2.2 Articular mesures de suport, econòmic o no econòmic, per a promoure la participació de les empreses, especialment de pimes i microempreses, en la formació dual, amb especial èmfasi en la dual intensiva atesa la major dificultat i exigència per a les empreses.

2.3 Promoure estratègies eficaces d'acompanyament per a les empreses (especialment les PIMES i Microempreses) en el seu rol formatiu i atorgar més autonomia als centres de formació professional per col·laborar de manera més eficaç amb les empreses i per assolir una participació clara en l'avaluació de la formació professional per part de les empreses.

2.4 Incentivar el valor de les competències professionals dels treballadors i treballadores en actiu des de l'Administració tot vinculant la promoció professional i l'adquisició de competències.

2.5 Garantir l'exercici adequat de persones tutores i formadores d'empresa amb una formació específica, experiència professional i vocació pedagògica i en les petites i microempreses promocionar la figura de tutor/s d'empresa mancomunat, que pot contribuir a millorar l'acompanyament dels aprenents durant la seva formació a l'empresa i facilitar el seguiment amb el centre.

2.6 Desenvolupar accions de comunicació per donar a conèixer sectors productius i perfils professionals menys coneguts i amb més progressió, amb un enfocament especial en les noies en àrees tecnològiques i industrials. Impulsar mesures de difusió i coneixement sobre la FP dual orientades al teixit productiu emfatitzant-ne els beneficis potencials.

2.7 Promoure dispositius d'informació i assessorament a les empreses sobre qualificació del Sistema. Fomentar la participació de les empreses en la valoració de la idoneïtat dels perfils i itineraris formatius. Millorar la programació de l'oferta per aconseguir que les empreses trobin suficient personal qualificat, del nivell i la competència, adequat per ocupar els llocs de treball. Establir els estímuls necessaris perquè en el 2030 almenys el 50% de les persones que obtenen graus C i D els cursin en la modalitat dual intensiva, amb remuneració.

2.8 Vetllar per un major coneixement del sistema de la FP de Catalunya per part de les empreses per tal que no contractin només estudiants amb titulacions universitàries. És un fet que el 36% actual d'ocupació de llocs de treball amb persones universitàries sobre-qualificades esdevé un indicador de manca de confiança en la formació professional. I per això cal promoure que les empreses ocupin llocs de treball amb el nivell propi de la formació professional per apropar-nos a la mitjana actual de la Unió europea (22%) abans del 2030.

Proposta 3. Increment de les competències de l'Agència Pública de Formació i Qualificació Professionals, l'Agència FPCAT

Justificació de la proposta

Per raons històriques i administratives, la formació professional s'ha desenvolupat en dos sistemes separats en funció de les persones destinatàries. L'administració laboral ha exercit la regulació i gestió de la formació destinada a les persones treballadores ocupades i desocupades i l'administració educativa la competència sobre la formació professional adreçada a les persones joves que segueixen un itinerari de formació escolar. Però fa almenys tres dècades que es dubta de la utilitat d'aquesta segmentació, mentre se'n constaten duplicitats i ineficiències, i alhora arreplega el paradigma de formació al llarg de la vida.

La Llei Orgànica 5/2002 va impulsar la integració mitjançant el catàleg de qualificacions, la instauració de centres integrats de FP i la creació d'un procediment d'acreditació de les competències professionals adquirides al

El futur de la formació professional a Catalunya. Algunes propostes

Societat Econòmica Barcelonessa d'Amics del País

marge dels processos formals de formació. Però els resultats van ser insuficients, com ho mostra la seva derogació per la Llei Orgànica 3/2022 d'ordenació i integració de la formació professional.

Però fa almenys tres dècades que es dubta de la utilitat d'aquesta segmentació, mentre se'n constaten duplicitats i ineficiències, i ahora arrela el paradigma de formació al llarg de la vida.

La recent Llei Orgànica 3/2022 promet un sistema únic de formació professional que no arriba a assolir. Tot i que suposa un indiscutible pas endavant, la nova llei deixa massa coses fora, singularment les especialitats formatives no vinculades a certificats professionals i la formació en el treball, és a dir, la formació contínua. Per això, la LO 3/2022, no suposa una definitiva integració en un únic sistema.

A Catalunya, els successius Plans generals de formació professional no han tingut un impacte suficient, malgrat les intencions declarades d'integració. La Llei 10/2015 de formació i qualificació professionals pretenia integrar el Sistema a partir de la governança. Però el resultat no compleix les expectatives. Tot i que la Llei crea una nova arquitectura de govern, l'Agència FPCAT (avui adscrita al Departament de Presidència) no té prou pes. La Llei li encarrega "dirigir i coordinar el Sistema", però la manca de plenes competències dificulta l'exercici d'aquesta funció, atès que només té un grapat d'atribucions que essencialment respecta les dels departaments

d'Educació i de Treball, que mantenen marcs normatius, pressupostaris i administratius massa diferenciats. Així, lluny de superar la bicefàlia, l'aplicació de la Llei ha generat una tricefàlia que fa més complexa la gestió del Sistema.

Contingut de la proposta

Per això, proposem que l'Agència FPCAT assumeixi, a més de les competències que ja té atribuïdes, totes les competències de la Generalitat de Catalunya en relació amb l'actualització del catàleg de formació professional, l'ordenació curricular i programació de les ofertes, la distribució de recursos, el foment de la participació de l'empresa i la supervisió i inspecció de la prestació dels serveis del Sistema definits en la Llei 10/2015. Els cicles d'arts plàstiques i disseny i els esportius de règim especial, atesa la seva finalitat professional, s'entendrien atribuïts també a l'Agència. Concretament, proposem que l'Agència FPCAT assumeixi les competències relatives a:

3.1 L'elaboració i actualització del catàleg d'ofertes de formació professional, incloses totes les competències de la Generalitat en la implantació de noves especialitats i l'ordenació curricular dels diferents graus, programes i especialitats formatives, inclosos els relacionats amb l'adquisició de competències clau per a la formació permanent al llarg de la vida i els dels centres de noves oportunitats. Així com el disseny de

programes i itineraris formatius adaptats a necessitats específiques d'empreses i col·lectius.

3.2 Les accions de prospecció de necessitats sectorials i territorials de qualificació professional a curt, mitjà i llarg termini. La planificació general de l'oferta sostinguda amb fons públics i la direcció de les taules de programació territorial, així com la regulació del procediment d'admissió a les ofertes sostingudes amb fons públics.

3.3 La definició dels recursos necessaris per implantar les ofertes formatives, incloent-hi la dotació i el perfil de personal formador, els requisits d'espais i equipaments i els recursos econòmics corresponents. La proposta de les partides del pressupost de la Generalitat corresponents a la prestació dels serveis del Sistema. La gestió i assignació dels fons procedents de conferència sectorial i la UE atorgats a la Generalitat destinats a la formació i qualificació professionals.

3.4 La gestió dels dispositius de supervisió i inspecció de les ofertes. El disseny i l'aplicació de criteris de qualitat i mesures d'avaluació i millora dels serveis del Sistema. La definició de la formació permanent dels professionals del Sistema.

3.5 La representació institucional de la Generalitat de Catalunya davant altres administracions estatals, europees i internacionals en tot allò que afecta el sistema de la FP de Catalunya. L'establiment d'acords de cooperació entre la Generalitat i empreses, entitats i organitzacions.

El futur de la formació professional a Catalunya. Algunes propostes

Societat Econòmica Barcelonessa d'Amics del País

L'assumpció d'aquestes competències implica la incorporació a l'Agència de les unitats administratives corresponents, avui adscrites als departaments d'Educació i d'Empresa i Treball, tot i que no cal assignar-li els centres públics que imparteixen FP, que poden continuar atribuïts als departaments corresponents. Caldrà la modificació de l'organigrama de l'Agència, per facilitar la gestió de les funcions que proposem atribuir-li.

Propostes Globals

Convertir la formació professional en una política integral de Govern.

Això comporta:

A. Complir els acords establerts pel Govern amb els agents socials a través dels plans aprovats de formació i qualificació professional i plans sectorials i pressupostos, tot fent que les intencions i els compromisos manifestats esdevinguin actuacions reals amb incidència pressupostària addicional a l'ordinària i amb impactes efectius i mesurables. De la mateixa manera, tots els agents són corresponsables per fer complir aquests acords.

B. Vetllar per la millora de la confiança i el consens entre els diferents agents involucrats —alumnes, famílies, professionals, escoles, centres de formació, empreses i administracions—per a la millora del sistema de la FP de Catalunya i el conjunt del país. No es pot construir res des de la desconfiança i ara, més que mai, es necessita la confiança mútua.

C. Potenciar aliances estratègiques entre els diferents actors de la formació professional: centres de formació, empreses, Administració Pública, Sindicats, Organitzacions empresarials ... Això és, assolir la

cooperació necessària per respondre als interessos comuns compartint bona part dels recursos per tal d'aportar valor i així disposar d'una posició rellevant i de major impacte en la realització d'unes activitats de forma més eficient i per emprendre noves activitats que no serien possibles sense aquest treball en xarxa. Fomentar, per tant, la cultura de l'aliança per reforçar el sistema de la FP de Catalunya.

D. Dotar dels recursos necessaris per finançar la formació professional que necessita el país i que, en bona mesura, proposem en les propostes del present document. La manca de finançament impossibilita una formació professional de qualitat i calen recursos per promoure la transformació desitjada.

E. Crear una dotació pressupostària *ad hoc* per integrar els sistemes d'informació de l'Administració Pública (Educació, Empresa i Treball, SOC, Consorci, centres educatius ...). El sistema de la FP de Catalunya del futur necessita un monitoratge molt més rigorós. Un sistema unificat d'informació i de dades hauria de permetre millorar el diagnòstic sobre el propi sistema de la FP de Catalunya i fer una seguiment acurat de la seva estratègia, així com una eina que permeti millorar l'orientació de cara a l'alumne. Aquest és un projecte tecnològic d'alt nivell i que requereix un equip especialitzat que hi treballi, El govern ha impulsat, en altres moments, altres sistemes únics de dades tals com el de gestió de la sanitat catalana; caldria seguir l'exemple en aquesta línia.

F. Vetllar per l'ús vehicular del català en la Formació Professional. Així com succeeix en el sistema educatiu obligatori en el seu

El futur de la formació professional a Catalunya. Algunes propostes

Societat Econòmica Barcelonessa d'Amics del País

conjunt, l'adquisició d'una plena competència de coneixement i d'ús del català ha de quedar integrada i garantida en la formació professional. És la millor manera de garantir la cohesió social del nostre país i també la integració de població nouvinguda que ha de formar part de la població activa.

Resum de les propostes i recomanacions

Proposta 1. Reconeixement social de la Formació Professional

- 1.1** Generalitzar la flexibilització de les ofertes formatives per poder millorar la seva adaptació a les necessitats reals de les persones i les empreses.
- 1.2** Desplegar el compromís del Govern i del Parlament de Catalunya d'impulsar la política pública de "noves oportunitats al llarg de la vida". Obrir la formació professional a totes les persones que desitgen qualificar-se professionalment.
- 1.3** Avançar cap als estàndards prioritzats per la Unió Europea afavorint una major articulació de la FP superior en l'espai d'educació superior.
- 1.4** Dotar la FP d'una dimensió internacional impulsant els programes europeus de mobilitat internacional.
- 1.5** Potenciar el rol orientador dels docents i la formació, inicial i contínua, que reben els tutors, que assegurí el necessari acompanyament dels alumnes adolescents i adults.
- 1.6** Tendir a equilibrar en el 2030 la proporció de graduats en ESO que, sense solució de continuïtat, opta per accedir al batxillerat i la que opta pels cicles de grau mitjà.
- 1.7** Impulsar la implementació del Decret 137/2023 dels centres de formació professional integrada i dotar-los de pressupost i recursos necessaris.

1.8 Vetllar per una formació inicial i contínua rigorosa del professorat de formació professional, tant per als qui formin els joves com les persones adultes.

1.9 Fomentar sistemes de compensació a les empreses que s'involucren en la FP.

1.10 Avançar en la promoció de projectes com el de la tutoria mancomunada, tot donant major importància a la formació individualitzada de l'alumne per part de l'empresa (veure proposta 2.5).

Proposta 2. La implicació de l'empresa en el Sistema FPCAT

2.1 Que el Govern promogui la vinculació i la col·laboració entre el teixit empresarial i els centres de formació professional.

2.2 Articular mesures de suport per promoure la participació de les empreses en la formació dual.

2.3 Promoure estratègies eficaces d'acompanyament per a les empreses en el seu rol formatiu i atorgar més autonomia als centres de formació professional.

2.4 Incentivar el valor de les competències professionals dels treballadors i treballadores en actiu.

2.5 Garantir l'exercici adequat de persones tutores i formadores d'empresa.

2.6 Desenvolupar accions de comunicació per donar a conèixer sectors productius i perfils professionals menys coneguts i amb més progressió.

2.7 Promoure dispositius d'informació i assessorament a les empreses sobre qualificació del Sistema. Fomentar la participació de les empreses en la valoració de la idoneïtat dels perfils i itineraris formatius

2.8 Promoure que les empreses ocupin llocs de treball amb el nivell propi de la FP per apropar-nos a la mitjana actual de la Unió Europea (22%) abans del 2030

Proposta 3. Increment de les competències de l'Agència Pública de Formació i Qualificació Professionals, l'Agència FPCAT

Proposem que l'Agència FPCAT assumeixi les competències relatives a:

3.1 L'elaboració i actualització del catàleg d'ofertes de formació professional, incloses totes les competències de la Generalitat en la implantació de noves especialitats i l'ordenació curricular dels diferents graus, programes i especialitats formatives.

3.2 Les accions de prospecció de necessitats sectorials i **territorials** de qualificació professional a curt, mitjà i llarg termini. La planificació general de l'oferta sostinguda amb fons públics.

3.3 La definició dels recursos necessaris per implantar les ofertes formatives, incloent-hi la dotació i el perfil de personal formador, els requisits d'espais i equipaments i els recursos econòmics corresponents.

3.4 La gestió dels dispositius de supervisió i inspecció de les ofertes. El disseny i l'aplicació de criteris de qualitat i mesures d'avaluació i millora dels serveis del Sistema.

3.5 La representació institucional de la Generalitat de Catalunya davant altres administracions estatals, europees i internacionals en tot allò que afecta el sistema de la FP a Catalunya.

Propostes Globals

Convertir la formació professional en una política integral de Govern

Això comporta:

- A.** Complir els acords establerts pel Govern amb els agents socials a través dels plans aprovats de formació i qualificació professional i plans sectorials i pressupostos
- B.** Vetllar per la millora de la confiança i el consens entre els diferents agents involucrats alumnes, famílies, professionals, escoles, centres de formació, empreses i administracions--.
- C.** Potenciar aliances estratègiques entre els diferents actors de la formació professional: centres de formació, empreses, Administració Pública, Sindicats, Organitzacions empresarials...
- D.** Dotar dels recursos necessaris per finançar la formació professional que necessita el país i que, en bona mesura, proposem en les propostes del present document.
- E.** Crear una dotació pressupostària *ad hoc* per integrar els sistemes d'informació de l'Administració Pública (Educació, Empresa i Treball, SOC, Consorci, centres educatius...).
- F.** Vetllar per l'ús del català en la Formació Professional.

Integrants del grup de reflexió

(per ordre alfabètic)

Maria Abellanet, presidenta del CETT, Barcelona School of Tourism, Hospitality and Gastronomy.

Melcior Arcarons, consultor en Formació Professional, ex-director general de FP del DEGC

Ferran Castrillo, expert en FP i excap del servei del DEGC i de l'antic ICQP

Cinta Daudé, gestió de projectes, innovació i empresa a la Fundació BCN Formació Professional

Carles Duarte, director general de la Fundació CIC i membre de la Junta directiva de la Societat Econòmica Barcelonense Amics del País (SEBAP)

David Gallemí, coordinador de Formació Professional de l'Escola Pia de Catalunya

Ricard Guillem, coordinador territorial per Catalunya, Comunitat valenciana, Múrcia i Balears de CaixaBank Dualitza

El futur de la formació professional a Catalunya. Algunes propostes

Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País

Josep Prieto, director acadèmic de la FP de la UOC. Ex-degà dels estudis d'informàtica i multimèdia i telecomunicació de la UOC

Per part d'Amics del País (SEBAP):

Guifré Lloses, director d'Amics del País (SEBAP),

Enric Masllorens, educador i ex directiu, coordinador del grup

El futur de la formació professional a Catalunya. Algunes propostes

Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País
